

Maes Gwella Estyn / AGC	Ydi'r Argymhelliad wedi ei gynnwys yn rhaglen waith y Bwrdd Rhaglen Cynllun Ymateb?	Diweddariad (Gorffennaf 2026)
<p>1. Sefydlu polisi corfforaethol ar lais y plentyn ac unioni trefniadau gwrando ar lais y plentyn dan Weithdrefnau Diogelu Cymru er mwyn sicrhau cysondeb ar draws adrannau addysg a phlant a theuluoedd; defnyddio negeseuon o fforymau plant a phobl ifanc i ddylanwadu'n uniongyrchol ar gynllunio strategol</p>	<p>Ydi Thema 1: CPR-1, NEW-1, CPR-6, Thema 2: CPR-11</p>	<p><u>Strategaeth Llais y Plentyn</u></p> <p>Mae Strategaeth Llais y Plentyn Corfforaethol wedi ei gwblhau ar ffurf drafft. Sylwadau wedi ei derbyn ar y cynnwys gan aelodau'r Bwrdd Rhaglen Cynllun Ymateb ac wedi eu hymgorffori i'r fersiwn gyfredol.</p> <p>Mae gwaith wedi ei wneud ar lunio rhai o'r atodiadau ond nid pob un. Mae'r atodiad ar lais plant a phobl ifanc mewn addysg yn barod i'w drafod gyda'r Fforwm Plant a Phobl Ifanc, Grwpiau Strategol Addysg a Fforwm Llywodraethwyr Gwynedd.</p> <p>Mae gwaith i'w wneud i addasu arweiniad presennol y Gwasanaethau Plant fel ei fod yn rhan naturiol o'r Strategaeth fel cyfanwaith, mae'r cynnwys presennol yn gwbl briodol ond mae angen addasu ei ddiwyg i fel ei fod yn darllen fel un. Mae angen trafod y cynnwys gyda'r Fforwm Plant a Phobl Ifanc. Mae'n bosib y gall hyn fod yn dasg i'r Cydlynnydd Ymgysylltu sydd yn y broses o gael ei benodi ar hyn o bryd.</p>
<p>2. Sefydlu trefniadau sicrhau ansawdd corfforaethol sy'n mesur effaith gwaith diogelu ac amddiffyn plant ar ymarfer ac ar lesiant plant a defnyddio'r canfyddiadau i lywio penderfyniadau, blaenoriaethu adnoddau a chryfhau llywodraethiant ar bob lefel.</p>	<p>Ydi Thema 2: NEW-2, NEW-3, NEW-7, NEW-10 a Fframwaith Sicrwydd Ansawdd</p>	<p><u>Fframwaith Sicrwydd Ansawdd</u></p> <p>Mae'r Fframwaith Sicrwydd Ansawdd bellach wedi ei gwblhau ac wedi ei gyflwyno i'r Bwrdd Rhaglen Cynllun Ymateb. Mae'r Fframwaith yn nodi gweledigaeth a gwerthoedd y gwasanaeth mewn ffordd glir a syml, gan amlinellu rôl pawb o fewn y broses sicrwydd ansawdd,</p>

		<p>ynghyd â'r disgwyliadau o ran hyfforddiant, goruchwyliaeth a dysgu.</p> <p>Mae hefyd yn rhoi pwyslais ar ddiwylliant o her adeiladol, dysgu o adborth, cwynion ac adolygiadau, a sicrhau bod ansawdd y gwasanaeth a ddarperir i blant a theuluoedd yn ganolog i waith y Cyngor.</p> <p>Mae swydd Rheolwr Diogelu ac Ansawdd yn cael ei hysbysebu ar hyn o bryd, gyda'r gobaith y bydd modd llenwi'r bwlch a chryfhau capasiti'r gwasanaeth erbyn yr haf.</p>
<p>3. Cryfhau hyfforddiant diogelu i holl staff a llywodraethwyr, gan sicrhau ei fod yn addas i bwrpas ac yn cynnwys gwybodaeth am gamfanteisio ynghyd â sefydlu prosesau cadarn i werthuso effaith hyfforddiant ar ymarfer.</p>	<p>Ydi Thema 1: CPR-3</p> <p>Thema 3: CPR-18, RP-C2, RP- B1b, RP-C2d, RP- B1a</p>	<p><u>Beth sydd wedi digwydd yn barod?</u> Yn dilyn yr angen brys, ychwanegwyd elfen ymwybyddiaeth o gamfeithrin ("<i>grooming</i>") at y sleidiau hyfforddiant diogelu i ysgolion ar ddechrau pob blwyddyn Ysgol (Medi 2025). Nid yw'r elfen hon yn arbenigol ei natur, ond mae'n seiliedig ar adnoddau ar wefan yr NSPCC ac yn canolbwyntio ar godi ymwybyddiaeth sylfaenol ymysg staff ysgol.</p> <p><u>Hyfforddiant Arbenigol wedi ei gomisiynu</u> Mae'r Adran Addysg a'r Adran Plant wedi cyd-gomisiynu pecyn hyfforddi mwy cynhwysfawr gan yr NSPCC. Ar hyn o bryd mae'r NSPCC yn paratoi'r deunyddiau, gyda rhywfaint o oedi wedi bod oherwydd yr angen am adnodd ddwyieithog. Disgwylir iddo fod yn barod ac ar gael i ni o Fehefin 2026.</p> <p>Bydd yr hyfforddiant yn cynnwys dau ran:</p> <p>1. Dosbarth ar lein i hyd at 5000 ar gyfer swyddogion ar hyd y Cyngor, codi ymwybyddiaeth o arwyddion camfanteisio, a sut i ymateb etc. Bydd yr hyfforddiant hefyd ar gael i Aelodau Etholedig a Llywodraethwyr Ysgolion.</p>

		2. Hyfforddiant wyneb yn wyneb ar gyfer 20 swyddog (5 sesiwn wedi ei archebu, felly 100 o swyddog i gyd). Hwn yn benodol ar gyfer gweithwyr rheng flaen; Gweithwyr Cymdeithasol, Person Dynodedig Diogelu mewn Ysgolion a Prifathrawon.
4. Rhaid i'r awdurdod lleol:		
a) hysbysu'r atgyfeiriwr o fewn saith diwrnod gwaith am ganlyniad atgyfeiriad	Wedi ei ychwanegu at Thema 2	<p>Cydnabuwyd bod hyn yn gallu bod yn heriol o ystyried capasiti'r gwasanaeth, lefel y galw a chymhlethdod rhai achosion, sy'n gallu gwneud ymateb i'r atgyfeiriwr o fewn yr amserlen yn anodd yn ymarferol ar adegau.</p> <p>Mae'r gwasanaeth wedi cyflwyno ymateb awtomatig i gydnabod derbyn yr atgyfeiriad a rhoi diweddariad cychwynnol, er mwyn sicrhau gwell cyfathrebu gyda'r atgyfeiriwr tra'n asesu a fyddai hyn yn cyfarch gofynion y disgwyliad.</p>
b) ymgysylltu â'r plentyn pan fo'n datgan risg o niwed/cam-drin/esgeuluso	Ydi Thema 1: CPR-6 Thema 2: CPR-11	<p><u>Llais y Plentyn (Gweithdrefnau Diogelu Adran 5)</u></p> <p>Erbyn hyn mae'r Adran Plant yn gwneud ymdrech rhagweithiol i sicrhau fod Gweithiwr Cymdeithasol yn siarad efo pob plentyn sy'n destun cyfeiriad diogelu (Adran 5)</p> <p>Mae rhai heriau yn codi gyda rhieni yn teimlo'n anghyfforddus iawn gyda gweithiwr cymdeithasol yn siarad â'u plentyn ac, o ganlyniad, yn gwrthod caniatâd. Cofnodir cwynion o'r fath ac byddent yn cael eu monitro'n barhaus. Mae trafodaethau cychwynnol hefyd wedi'u cynnal gydag arbenigwr cyfreithiol er mwyn adolygu hawliau rhieni a phlant yn unol â gweithdrefnau diogelu.</p> <p>Mae'r broses bellach yn rhan o fesur perfformiad yr Adran Plant ac yn cael ei fonitro a'i graffu yn rheolaidd.</p>

c) cryfhau trefniadau comisiynu a monitro cytundebau gwasanaethau	<p>Heb ei gynnwys yn y Cynllun Ymateb. Bydd hyn yn cael ei weithredu â Gwasanaeth Busnes y Gwasanaethau Cymdeithasol.</p>	<p>Mae gwaith yn mynd rhagddo i bwysu a mesur cyfleon brocera, comisiynu a darparu sicrwydd ansawdd drwy'r tîm comisiynu. Bu cryfhau amlwg a chlr yn ein gwaith drwy'r tîm comisiynu gyda'r adran plant dros y misoedd diweddar ac mae bwriad, o'r 1af Mehefin 2026 sefydlu prosiect comisiynu / cartrefi bychain / dileu-elw i gryfhau'r gwaith hwn ymhellach.</p>
d) sicrhau cyfraniad rheolaidd ymarferwyr allweddol i drafodaethau strategaeth	<p>Ydi Thema 2: NEW-3, NEW-7</p>	<p>Mae sicrhau bod cyfraniad rheolaidd gan ymarferwyr allweddol yn rhan annatod o drafodaethau strategol diogelu.</p> <p>Mae gwaith hefyd yn mynd rhagddo i gryfhau'r ffordd rydym yn cydweithio'n aml-asiantaethol, yn enwedig gyda'r Heddlu. Fel rhan o'r trefniadau archwilio ac awdit, bydd presenoldeb a chyfraniad partneriaid mewn cyfarfodydd strategol yn cael ei fonitro, gyda bwriad i ddatblygu mesurau pellach er mwyn galluogi'r Bwrdd Ymateb i graffu ar hyn yn fwy systematig.</p>